

**TÒA ÁN NHÂN DÂN
THÀNH PHỐ ĐÀ NẴNG**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Bản án số: 18/2020/DS-PT

Ngày 10/3/2020

V/v “Tranh chấp bồi thường thiệt hại
do tính mạng bị xâm phạm”

NHÂN DANH

NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ ĐÀ NẴNG

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Bà Trần Thị Bé.

Các Thẩm phán: Ông Cao Văn Hiếu.

Ông Trần Hoài Sơn.

- Thư ký phiên tòa: Bà Nguyễn Thị Mỹ Ngân- Thư ký Tòa án nhân dân thành phố Đà Nẵng.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Đà Nẵng: Bà Nguyễn Thị Trâm- Kiểm sát viên tham gia phiên tòa.

Ngày 10 tháng 3 năm 2020, tại trụ sở Tòa án nhân dân TP Đà Nẵng xét xử phúc thẩm công khai vụ án dân sự thụ lý số: 72/2019/TLPT-DS ngày 25 tháng 12 năm 2019 về “Tranh chấp bồi thường thiệt hại do tính mạng bị xâm phạm”.

Do Bản án dân sự sơ thẩm số: 36/2019/DSST ngày 12 tháng 11 năm 2019 của Tòa án nhân dân quận Liên Chiểu, thành phố Đà Nẵng bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số: 12/2020/QĐ-PT ngày 04 tháng 02 năm 2020 và Quyết định hoãn phiên tòa số 09/2020/QĐ-PT ngày 18 tháng 02 năm 2020 của Tòa án nhân dân thành phố Đà Nẵng, giữa các đương sự:

- Nguyên đơn: Ông Nguyễn Văn P. Sinh năm 1938; Địa chỉ: Tổ 56 Đà Sơn, phường H, quận L, Tp. Đ. Có mặt.

- *Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của ông Nguyễn Văn P:* Ông Nguyễn Văn Ph - Luật sư công tác tại Văn phòng Luật sư Lê Thị Hồng Thanh thuộc Đoàn Luật sư TP Đà Nẵng. Có mặt.

- *Bị đơn:* Ông Lê Công C. Sinh năm 1971; Địa chỉ: Số 478/20 đường L, phường C, quận T, Tp Đ; Đại diện theo ủy quyền: Bà Lê Thị M. Sinh năm: 1964; Địa chỉ: Tổ 78 phường B, quận H, Tp Đ(*Theo giấy ủy quyền lập ngày 26/10/2019*). Có đơn xin xét xử vắng mặt.

- *Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan:*

+ Ông Nguyễn Văn N. Sinh năm 1967; Địa chỉ: Tổ 56 Đà Sơn, phường H, quận L, Tp. Đ. Có mặt

+ Ông Nguyễn Văn C. Sinh năm 1969; Địa chỉ: tổ 102 phường H, quận L, thành phố Đ. Có đơn xin xét xử vắng mặt.

+ Ông Nguyễn Văn K. Sinh năm 1978; Địa chỉ: Tổ 56 Đà Sơn, phường H, quận L, Tp. Đ. Có đơn xin xét xử vắng mặt.

+ Bà Nguyễn Thị Kim T. Sinh năm 1971; Địa chỉ: Tổ 129 Phước Lý, phường H, quận L, Tp Đ. Có mặt.

+ Bà Nguyễn Thị Kim N. Sinh năm 1973; Địa chỉ: Thôn Đ, xã H, huyện H, Tp Đ Có mặt.

+ Bà Nguyễn Thị Kim S. Sinh năm 1975; Địa chỉ: Tổ 09, phường T, quận T, Tp Đ. Có mặt.

+ Bà Nguyễn Thị Kim M. Sinh năm 1985; Địa chỉ: Tổ 56 Đà Sơn, phường H, quận L, Tp. Đ. Có đơn xin xét xử vắng mặt.

- *Người kháng cáo:* Ông Lê Công C (Bà Lê Thị M đại diện theo ủy quyền) là bị đơn trong vụ án.

- *Người kháng nghị:* Viện kiểm sát nhân dân quận Liên Chiểu, thành phố Đà Nẵng

NỘI DUNG VỤ ÁN

- Nguyên đơn là ông Nguyễn Văn P trình bày: Sáng ngày 12/01/2018, cháu ông tên là Mai Thị Kiều T điều khiển xe mô tô BKS 43X3-7533 chở theo vợ ông là bà Võ Thị K đến đoạn đường số 3 KCN Hòa Khánh (trước xí nghiệp bê tông Đà Nẵng) thì tông vào đuôi xe ô tô tải BKS 43C-093.11 do anh Lê Công C đỗ cách mép lề không đúng quy định (vượt quá 0,25m); không có tín hiệu báo cho người điều khiển phương tiện khác biết và không đặt biển báo nguy hiểm phía sau xe khi đỗ xe chiếm một phần đường xe chạy. Hậu quả, cháu T và vợ ông (bà K) chết tại chỗ.

Ngày 04/3/2019, ông Nguyễn Văn P yêu cầu Ông Lê Công C phải bồi thường cho gia đình ông tổng số tiền là: 221.450.000 đồng, trong đó: Tiền tổn thất tinh thần 130.000.000 đồng; tiền chi phí ma chay, mai táng là: 91.450.000 đồng. Tại phiên tòa, do một số chi phí mai táng không hợp lý nên ông P chỉ yêu cầu bồi thường tổn thất tinh thần 60 tháng lương cơ sở tương đương số tiền 78.000.000 đồng và chi phí mai táng 45.000.000 đồng. Tổng cộng 123.000.000 đồng.

- Bị đơn: Ông Lê Công C cũng như người đại diện theo ủy quyền của Ông Lê Công C trình bày: Vào ngày 12/01/2018, do chị Mai Thị Kiều T điều khiển xe mô tô BKS-43X3.7533 chở theo bà Võ Thị K đâm vào đuôi xe ô tô BKS-43C.09311 thuộc quyền sở hữu của ông khi xe của ông dừng trước công ty. Hậu quả chị T và bà K tử vong tại chỗ. Khi mai táng, ông có cúng điếu 10.000.000 đồng nhưng gia đình nạn nhân không nhận. Ngày 15/3/2018, Công an Cảnh sát Điều tra quận Liên Chiểu ra quyết định không khởi tố vụ án hình sự. Ngày 25/4/2018, Công an Cảnh sát Điều tra quận Liên Chiểu đã mời ông cùng thân nhân của hai người bị nạn lên làm việc về việc ông đỗ xe không đúng lề đường quy định và lỗi này không phải nguyên nhân gây ra cái chết cho hai nạn nhân và ông bị xử phạt hành chính với số tiền 850.000 đồng. Do đó, ông không đồng ý bồi thường như ông P yêu cầu. Ông chỉ tự nguyện hỗ trợ chi phí cho gia đình nạn nhân số tiền 23.000.000 đồng.

- *Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan*: Các ông bà thuộc hàng thừa kế thứ nhất của bà Võ Thị K gồm: Ông Nguyễn Văn N, ông Nguyễn Văn C, ông Nguyễn Văn K, bà Nguyễn Thị Kim T, bà Nguyễn Thị Kim N, bà Nguyễn Thị Kim S, bà Nguyễn Thị Kim M cùng thống nhất với trình bày và yêu cầu khởi kiện của ông Nguyễn Văn P đối với Ông Lê Công C.

Với nội dung nói trên, Bản án dân sự sơ thẩm số: 36/2019/DSST ngày 12/11/2019 của Tòa án nhân dân quận Liên Chiểu, thành phố Đà Nẵng đã xử và quyết định:

Căn cứ: Điều 584, 585, 591 Bộ luật dân sự năm 2015; Điều 147, điểm b khoản 2 Điều 227, Điều 273 Bộ luật Tố tụng dân sự; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án của Ủy ban Thường vụ Quốc hội.

Tuyên bố: Chấp nhận một phần yêu cầu khởi kiện về việc “*Yêu cầu bồi thường thiệt hại ngoài hợp đồng, do tính mạng bị xâm phạm*” của ông Nguyễn Văn P đối với Ông Lê Công C. Xử:

1. Buộc Ông Lê Công C phải có trách nhiệm bồi thường cho ông Nguyễn Văn P (*thiệt hại liên quan đến cái chết của bà Võ Thị K*), với số tiền 71.000.000 đồng; trong đó: Tiền mai táng: 45.000.000 đồng; Tiền tổn thất tinh thần: 26.000.000 đồng.

Kể từ ngày bản án có hiệu lực pháp luật, người được thi hành án có đơn yêu cầu thi hành án mà người phải thi hành án không thực hiện nghĩa vụ thì phải chịu lãi suất nợ quá hạn theo quy định tại Điều 468 BLDS tương ứng với số tiền và thời gian chậm thi hành.

2. Án phí DSST: Buộc Ông Lê Công C phải chịu số tiền 3.550.000 đồng.

Ngoài ra án sơ thẩm còn thông báo quyền kháng cáo cho các đương sự biết theo quy định của pháp luật.

Sau khi xét xử sơ thẩm, ngày 20/11/2019, Ông Lê Công C do người đại diện theo ủy quyền của bị đơn có đơn kháng cáo đề nghị sửa toàn bộ Bản án sơ thẩm theo hướng không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn với nội

dung: Vụ tai nạn xảy ra ngày 12/01/2018 là hoàn toàn lỗi của bên bị thiệt hại nên không có căn cứ để bồi thường thiệt hại.

Ngày 26/11/2019, Viện kiểm sát nhân dân quận Liên Chiểu, thành phố Đà Nẵng ban hành Quyết định kháng nghị phúc thẩm đối với Bản án số: 36/2019/DSST ngày 12/11/2019 của Tòa án nhân dân quận Liên Chiểu, sửa Bản án sơ thẩm theo hướng xác định lỗi theo tỷ lệ phần trăm để có cơ sở buộc bồi thường, trong đó, ông C chỉ chịu trách nhiệm một phần trách nhiệm bồi thường tương ứng với mức độ lỗi mà ông C gây ra.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Căn cứ vào tài liệu, chứng cứ đã được xem xét tại phiên tòa và kết quả tranh tụng tại phiên toà, sau khi đại diện Viện kiểm sát phát biểu ý kiến, sau khi thảo luận và nghị án, Hội đồng xét xử nhận định:

[1] Về thủ tục tố tụng: Đại diện theo ủy quyền của bị đơn là Bà Lê Thị M; người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan gồm ông Nguyễn Văn C, ông Nguyễn Văn K, bà Nguyễn Thị Kim M đã có đơn xin xét xử vắng mặt tại phiên tòa phúc thẩm. Do đó, Hội đồng xét xử quyết định xét xử vắng mặt đối với họ theo quy định tại khoản 3 Điều 296 của Bộ luật tố tụng Dân sự.

[2] Xét kháng cáo của bị đơn do Ông Lê Công C ủy quyền người đại diện kháng cáo thì thấy: Vào sáng ngày 12/01/2018, chị Mai Thị Kiều T là cháu ngoại bà Võ Thị K điều khiển xe mô tô BKS 43X3-7533 chở theo bà Võ Thị K đến đoạn đường số 3 KCN Hòa Khánh (trước xí nghiệp bê tông Đà Nẵng) thì tông vào đuôi xe ô tô tải BKS 43C-093.11 do anh Lê Công C ở lề đường. Hậu quả: Chị T và bà K chết tại chỗ.

[2.1] Qua kết luận giám định, bà K tử vong là do chấn thương sọ não.

Qua kiểm tra, xác minh nguồn tin về tội phạm, biên bản khám nghiệm hiện trường vụ tai nạn giao thông, ngày 15/3/2019, Công an Cảnh sát Điều tra quận Liên Chiểu đã ra Quyết định không khởi tố vụ án hình sự và đã xác định nguyên nhân vụ tai nạn xảy ra là do chị Mai Thị Kiều T thiếu quan sát phía trước nên đã

tông vào phía sau xe tải do Ông Lê Công C đậu đỗ bên lề đường. Hành vi của chị T đã vi phạm khoản 23 Điều 8 Luật giao thông đường bộ là nguyên nhân trực tiếp. Tuy nhiên, chị T đã tử vong. Còn đối với ông C đỗ xe đúng chiều đi của đường và không có biển báo cấm dừng, cấm đỗ nên được phép đỗ xe ô tô. Tuy nhiên, ông C đỗ xe ô tô cách mép lề đường không đúng quy định (vượt quá 0,25m), không có tín hiệu báo cho người điều khiển phương tiện khác biết và không đặt biển báo nguy hiểm phía sau xe khi đỗ xe chiếm một phần đường xe chạy. Hành vi của ông C đã vi phạm điểm a và d khoản 3 Điều 18, Điều 19 Luật giao thông đường bộ, lỗi vi phạm hành chính. Như vậy, khi xem xét trách nhiệm bồi thường thiệt hại, trước hết, nguyên tắc chung là phải có thiệt hại xảy ra, phải có hành vi trái pháp luật, giữa thiệt hại xảy ra và hành vi trái pháp luật phải có mối quan hệ nhân quả, lỗi đó là do vô ý hay cố ý. Ở đây, căn cứ vào biên bản khám nghiệm hiện trường xảy ra vụ tai nạn thì lúc đó 6h sáng, trời không mưa. Xe ông Lê Công C đỗ xe ô tô đúng chiều đi của đường nhưng cách mép lề đường không đúng quy định (vượt quá 0,25m), không có tín hiệu báo cho người điều khiển phương tiện khác biết và không đặt biển báo nguy hiểm. Mặc dù là lỗi vi phạm hành chính nhưng ông Lê Công C vẫn có một phần lỗi là vô ý thiếu trách nhiệm của người tham gia giao thông trong việc đảm bảo an toàn giao thông đã được quy định trong Luật giao thông đường bộ về dừng xe, đỗ xe mà cụ thể đối tượng tham gia giao thông ở đây là chị T chở bà K đang lưu thông trên đường, dẫn đến chị T tông vào đuôi xe ô tô của ông C đang đỗ đậu bên đường. Hậu quả chị T và bà K chết tại chỗ. Như vậy, chị T tham gia giao thông thiếu quan sát, là người có lỗi chính, là nguyên nhân trực tiếp xảy ra vụ tai nạn thương tâm. Tuy nhiên, khi xét về mức độ lỗi thì Tòa án nhân dân quận Liên Chiểu đã xác định lỗi hoàn toàn thuộc về Ông Lê Công C để từ đó buộc ông C bồi thường thiệt hại cho gia đình ông P là chưa phù hợp, thiếu căn cứ. Do đó, cần xác định chị T là nguyên nhân chính và là trực tiếp dẫn đến bà K chết nên chị T là người chịu trách nhiệm bồi thường chính và chịu mức bồi thường thiệt hại lớn hơn ông C. Như vậy chị T phải chịu trách nhiệm bồi thường 70% và ông C phải chịu trách nhiệm bồi thường là 30% trên tổng thiệt hại mà ông P yêu cầu. Tuy nhiên, chị T đã chết

và cũng là người thân của ông P nên không có yêu cầu gì. Còn đối với ông C thì tại phiên tòa, do một số chi phí mai táng không hợp lý nên ông P chỉ yêu cầu ông C bồi thường chi phí mai táng là 45.000.000 đồng và tiền tổn thất về tinh thần 60 tháng lương tối thiểu tương đương 78.000.000 đồng. Tổng cộng 123.000.000 đồng. Do vậy, cần buộc ông Lê Công C phải có nghĩa vụ bồi thường thiệt hại do tính mạng bị xâm phạm cho gia đình ông Nguyễn Văn P 30% của 123.000.000 đồng là đúng pháp luật.

[2.2] Tại phiên tòa phúc thẩm, người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của ông Nguyễn Văn P cho rằng vụ tai nạn xảy ra do lỗi ông C đậu đỗ xe bên đường không đúng quy định, không có tín hiệu báo và không đặt biển báo cho người điều khiển phương tiện khác biết nên dẫn đến chị T và bà K chết do tông vào đuôi xe của ông C. Tuy nhiên cũng do một phần lỗi của chị T đã được cơ quan Điều tra quận Liên Chiểu kết luận nên gia đình ông P đã rút một phần yêu cầu chỉ yêu cầu ông C bồi thường 123.000.000 đồng. Bản án sơ thẩm đã tuyên xử đảm bảo quyền và lợi ích hợp pháp cho gia đình ông P nên gia đình ông P không có ý kiến gì. Do vậy, đề nghị HĐXX không chấp nhận kháng cáo của bị đơn; không chấp nhận kháng nghị của Viện kiểm sát nhân dân quận Liên Chiểu, giữ nguyên bản án sơ thẩm. Xét thấy đề nghị của Luật sư là không có căn cứ nên không có cơ sở chấp nhận.

[2.3] Mặt khác, Ông Lê Công C ủy quyền cho người đại diện kháng cáo cho rằng ông C không có lỗi nên không phải bồi thường cho gia đình ông Nguyễn Văn P là không có căn cứ.

[3] Xét kháng nghị của Viện kiểm sát nhân dân quận Liên Chiểu, thành phố Đà Nẵng là phù hợp với nhận định của HĐXX phúc thẩm nên chấp nhận.

[4] Tại phiên tòa phúc thẩm, Kiểm sát viên phát biểu ý kiến của Viện kiểm sát nhân dân thành phố Đà Nẵng về việc tuân theo pháp luật trong quá trình giải quyết vụ án dân sự ở giai đoạn phúc thẩm, vẫn giữ nguyên kháng nghị của Viện kiểm sát nhân dân quận Liên Chiểu và đề nghị Hội đồng xét xử căn cứ vào Khoản 2 Điều 308, 309 Bộ luật tố tụng dân sự; Điều 584, 585, 591 Bộ luật Dân

sự; chấp nhận kháng nghị, sửa một phần Bản án sơ thẩm theo hướng chấp nhận một phần yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn.

[5] Án phí DSST: Ông C phải chịu án phí theo quy định pháp luật. Đối với ông P thuộc trường hợp bồi thường thiệt hại do tính mạng bị xâm phạm và thuộc trường hợp người cao tuổi nên theo điểm d, đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết 326 ngày 30/12/2016 của UBTVQH quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án, ông P không phải nộp tiền tạm ứng án phí, án phí là đúng pháp luật.

[6] Do không chấp nhận kháng cáo nên Ông Lê Công C (do người đại diện theo ủy quyền của ông Cấn) phải chịu án phí DSPT.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ Khoản 3 Điều 296, Khoản 2 Điều 308 Bộ luật tố tụng Dân sự; Điều 584, 585, 591 Bộ luật Dân sự; Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Không chấp nhận kháng cáo của Ông Lê Công C.
2. Chấp nhận kháng nghị của Viện kiểm sát nhân dân quận Liên Chiểu, thành phố Đà Nẵng.
3. Sửa Bản án dân sự sơ thẩm số: 36/2019/DSST ngày 12/11/2019 của Tòa án nhân dân quận Liên Chiểu, thành phố Đà Nẵng.

3.1. Chấp nhận một phần yêu cầu khởi kiện của ông Nguyễn Văn P đối với Ông Lê Công C về việc “*Yêu cầu bồi thường thiệt hại do tính mạng bị xâm phạm*”. Xử:

Buộc Ông Lê Công C phải có nghĩa vụ bồi thường thiệt hại (Liên quan đến cái chết của bà Võ Thị K) cho ông Nguyễn Văn P 30% của 123.000.000 đồng

tương đương với số tiền 36.900.000 đồng; trong đó: Tiền mai táng: 13.500.000 đồng; Tiền tổn thất tinh thần: 23.400.000 đồng.

Kể từ ngày bản án có hiệu lực pháp luật hoặc kể từ ngày có đơn yêu cầu thi hành án của người được thi hành án cho đến khi thi hành án xong tất cả các khoản tiền, hàng tháng bên phải thi hành án còn phải chịu khoản tiền lãi của số tiền còn phải thi hành án theo mức lãi suất quy định tại khoản 2 điều 468 Bộ luật dân sự năm 2015.

3.2. Án phí DSST: Ông Lê Công C phải chịu 1.845.000 đồng.

3.3. Án phí DSPT: 300.000 đồng, Ông Lê Công C phải chịu nhưng được khấu trừ vào số tiền tạm ứng án phí đã nộp theo biên lai thu số 0004039 ngày 26/11/2019 tại Chi cục Thi hành án dân sự quận Liên Chiểu, thành phố Đà Nẵng.

Trường hợp bản án, quyết định được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6, 7 và 9 Luật thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật thi hành án dân sự.

4. Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án.

Nơi nhận:

- Đương sự;
- Viện kiểm sát nhân dân thành phố Đà Nẵng;
- Tòa án nhân dân quận Liên Chiểu;
- Chi cục THA dân sự quận Liên Chiểu;
- Lưu hồ sơ vụ án.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Trần Thị Bé

